

Motion till riksdagen

1989/90:Sk307

av Martin Olsson och Gunhild Bolander

(båda c)

Slopande av sambeskattningen av barns och föräldrars förmögenhet

---

Reglerna för förmögenhetsbeskattningen innebär att hemmavarande barns förmögenhet samtaxeras med föräldrarnas förmögenhet till dess barnet uppnår 18 års ålder. Denna sambeskattning leder till att familjen får – om den uppnår skattepliktig förmögenhet – betala avsevärt mer i förmögenhetsskatt än som vore fallet om föräldrars och barns förmögenhet beskattades var för sig. Men det är inte endast högre förmögenhetsskatt som kan drabba en sådan familj utan samtaxeringen kan även begränsa rätten till ekonomiskt stöd från samhället.

Även fosterbarns och fosterföräldrars förmögenhet samtaxeras, vilket är ännu mer anmärkningsvärt och omotiverat, vilket vi och andra påpekat i riksdagen vid många tillfällen. (Vi använder här liksom skatteutskottet uttrycket fosterbarn och fosterföräldrar trots att vi är väl medvetna om att det ej längre är de officiella beteckningarna.)

Under många år har vi i riksdagen motionerat om avskaffande av sambeskattning av barns och föräldrars förmögenhet samt av fosterbarns och fosterföräldrars förmögenhet för att undanröja de orättvisor som drabbar berörda familjer.

I 1985 års motion (1984/85:1624) i denna fråga till vilken vi vill hänvisa redovisade vi ett mycket påtagligt exempel på hur en familj kan drabbas av gällande regler. Enligt vår uppfattning saknas relevanta skäl för att sambeskattna förmögenheter så att man ökar förmögenhetsskatten för föräldrarna på grund av att deras barn har arvt eller på annat sätt fått tillgångar. Det gäller i de flesta fall tillgångar som föräldrarna inte har någon förfoganderätt över utan endast en skyldighet att förvalta under överförmyndarens överinseende. Varför skall en familj där t.ex. ett barn förlorat en förälder och därför erhållit arv straffas genom högre förmögenhetsskatt? Och varför skall barnets egna tillgångar dessutom minska förutsättningarna för familjen att få samhällsstöd? Nuvarande regler måste av flera skäl ändras.

Enklast sker detta och uppnås rättvisa om man slopar samtaxeringen av föräldrars och barns förmögenhet. Eventuellt skulle det kunna övervägas att behålla sambeskattning av den del av barns förmögenhet som utgörs av gåva från förälder, som barnet bor tillsammans med, för att förhindra kringgående av skattereglerna.

Våra – och övrigas – motionskrav har avslagits av riksdagsmajoriteten varje år. Fram till 1987 motiverades avslagen med att "frågor om individuell förmögenhetsbeskattning lämpligen (borde) prövas i samband med bered-

ningen av familjelagssakkunnigas förslag". Men den 2 april 1987 slutbehandlades förslaget till ny äktenskapsbalk i riksdagen, varför majoriteten därefter sökt – och funnit – nya skäl att avstyrka motionskraven.

Vår motion väckt i januari 1989 (1988/89:Sk303) avstyrktes med hänvisning till att det "pågår inom finansdepartementet – parallellt med RINK (utredningen om reformerad inkomstbeskattning) – ett arbete med översyn av förmögenhetsbeskattningen med avseende på bl.a. eventuell särbeskattning".

I den i höstas avlämnade propositionen 1989/90:50 om inkomstskatten för 1990 m.m. föreslogs bl.a. – och mot bakgrund av de höjda taxeringsvärdena – vissa justeringar av gränserna för förmögenhetsbeskattningen. Där- emot föreslogs inga ändringar vad gäller grunderna för denna beskattning. Finansministern angav däremot att han har för avsikt att återkomma till behovet av materiella förändringar av förmögenhetsbeskattningen efter remissbehandling av ett förslag till enklare och mera likformiga regler för denna beskattning.

Inga som helst löften gavs i nämnda proposition om att regeringen skulle ha för avsikt att föreslå avskaffande av sambeskattnings av förmögenheter. Vi väckte därför motionen 1989/90:Sk18 i vilken vi begärde att riksdagen skulle hos regeringen begära förslag om slopande av sambeskattnings av barns och föräldrars samt fosterbarns och fosterföräldrars förmögenhet från och med 1991, alltså från den tidpunkt då den stora skattereformen skall börja gälla. Motionen avslogs (1989/90:SkU10) med hänvisning till pågående överväganden inom finansdepartementet rörande förmögenhetsbeskattningen. I reservationen nr 38 som fogades till betänkandet yrkade centerns, moderaternas och miljöpartiets företrädare bifall till vår och övrigas motsvarande motioner.

Enligt vår mening är det angeläget att de av oss kritiserade reglerna om sambeskattnings av förmögenheter avskaffas i samband med de omfattande reformer av beskattningen över huvud taget som avses komma att beslutas i år. Eftersom riksdagsmajoriteten hittills inte uttalat sig positivt för den av oss förordade principen finner vi det nu nödvändigt att återkomma med våra krav om ett riksdagsuttalande, som bör göras så tidigt att det kan bli vägledande för finansdepartementets arbete med förslag till vissa materiella ändringar av förmögenhetsbeskattningen.

Hemställan

Med hänvisning till det anförda hemställs

1. att riksdagen hos regeringen begär förslag om avskaffande av sambeskattnings av barns och föräldrars förmögenhet fr.o.m. 1991,
2. att riksdagen hos regeringen begär förslag om avskaffande av sambeskattnings av fosterbarns och fosterföräldrars förmögenhet fr.o.m. 1991.

Stockholm den 10 januari 1990

Martin Olsson (c)

Gunhild Bolander (c)

Mot. 1989/90
Sk307

